

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget 2018-25 d. 04-10-2022

Mødedato	Tirsdag d. 04. oktober 2022 kl. 08:00
Mødested	Udvalgsværelset, Else Sørensens Vej 1
Mødedeltagere	Formand Annie Arnoldsen Petersen (A), Ahmed H. Dhaqane (A), Jette Louise Larsen (C), Mogens Brauer (C), Marianne Christensen (Ø)

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Status på projektet - Når I skal ind i mit hjem.....	4
Fremlæggelse af oversigt over visitation af borgere til plejehjem.....	6
Prognose for behov for plejepladser i Rødovre.....	8
Monitorering af det specialiserede socialområde, KKR Hovedstaden.....	10
Tillægsbevilling til etablering af Ungehus på Elektravej.....	12
Tillægsbevilling til Campus Espevang, energirenovering m.v.....	13
Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021.....	15
Afsluttende notat om Vores Sunde Hverdag.....	18
Indførelse af tobaks- og nikotinfrie idrætsanlæg i Rødovre Kommune.....	20
Diverse.....	23

Meddelelser

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

SOSU

Sagens kerne

Ingen meddelelser

Status på projektet - Når I skal ind i mit hjem

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

SOSU

Sagens kerne

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger status på projektet "Når I skal ind i mit hjem" til orientering. Status på projektet præsenteres mundtligt på mødet.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at status på projektet "Når I skal ind i mit hjem" tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen ansøgte i efteråret 2021 Socialstyrelsen om puljemidler til arbejdet med faste teams i ældreplejen. Projektet bliver støttet med 7.522.630 kroner. Social- og Sundhedsudvalget blev præsenteret for projektet den 10. januar 2022 (sag nr. 7).

Formålet med projektet er at udvikle faste tværfaglige teams, som kan øge kontinuitet og stabilitet for borgere, pårørende og medarbejdere i hjemmeplejen. Hjemmeplejen i Rødovre har været organiseret i mindre teams i et par år. Det betyder, at hjemmeplejen har et godt udgangspunkt for projektet og kan arbejde mere i dybden med projektets formål. Navnet "Når I skal ind i mit hjem" skal understrege projektets fokus på borgerperspektivet.

I projektet har der været en høj grad af inddragelse af både borgere og medarbejdere efter principper og metoder fra "Sammen med Borgeren". Ud fra input og idéer til forandringer afprøver projektet nye måder at arbejde og samarbejde på gennem prøvehandling.

Prøvehandlingerne gør det muligt at teste metoder og arbejdsgange, evaluere, justere og afprøve igen, før der tages stilling til, hvilke tilgange, der er værdifulde for visitationen og hjemmeplejen i de faste tværfaglige teams.

Inddragelsesaktiviteterne har ført til forskellige bud på prøvehandling, hvoraf styregruppen har besluttet at arbejde videre med ti. To af dem er allerede sat i gang i foråret 2022, mens otte nye sættes i gang i efteråret 2022. Prøvehandlingerne kan kategoriseres inden for projektets formål om at styrke tværfaglighed og arbejdet i faste teams.

Prøvehandling med fokus på tværfaglighed

- "Tættere samarbejde om mig": Visitationen sparrer med de faste teams i en fast møderække.

- En taskforce: Visitatorer og et team skal i samarbejde ajourføre alle teamets borgere administrativt. De noterer, hvilke borgere, der har behov for en revurdering, og som et led i prøvehandlingen afholdes besøgene i samarbejde mellem visitator og den faste hjælper.
- To gange om ugen skal en teamsygeplejerske møde ind hos teamet om morgenen.

Prøvehandlinger med fokus på faste teams

- "Mine første møder med jer": Projektet har i foråret afdækket en udfordring med manglende forventningsafstemning, når en borger første gang modtager hjemmepleje. For at styrke samarbejdet med nye borgere og deres pårørende udarbejdes en pjece. Pjecen skal afprøves og evalueres hos nye borgere ved første besøg.
- Projektet skal forbedre kontinuiteten hos borgerne. Derfor er konsulentfirmaet Implement i gang med at udarbejde et dataoverblik, der gør det muligt for det enkelte team at tale om, hvor mange medarbejdere, der kommer i den enkelte borgers hjem. Medarbejderne skal afprøve om værktøjet giver værdi til teamet.
- Medarbejderne har efterspurgt øget indflydelse på deres kørelister. Derfor afprøver projektet, at medarbejderne under morgenmødet ser hele teamets kørelister. De uddannes til selv at lave mindre justeringer i dagens plan for at sikre, at borgerne i endnu højere grad får besøg af de faste hjælpere fra teamet.

Næste rul af prøvehandlinger

Næste rul af prøvehandlinger arbejder med måden at visitere på ved at afprøve en højere grad af selvstyring til teamet. Gruppen skal selv visitere indkøbsordning og madservice og have mere fleksible tidsrammer på de bevilgede ydelser. Triagering prioriteres højere, og et øget fokus på rehabilitering afprøves. Triagering er en tværfaglig gennemgang af borgerens tilstand, hvor teamsygeplejersken giver faglig sparring på aktuelle udfordringer til de faste hjælpere i teamet. En del af projektets fokus vil derudover være at finde en måde at øge brugen af den enkelte medarbejders kompetencer.

Det er efterfølgende styregruppens opgave at beslutte, hvilke ændringer, de gennemførte prøvehandlinger, giver anledning til at implementere andre steder i hjemmeplejen i 2023.

Lov- og plangrundlag

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Tidsplan

2022: Inddragelse af borgere og medarbejdere. Input til potentielle ændringer i hjemmeplejen og visitationen. Prøvehandlinger i gruppe 6 og visitationen.

2023: De besluttede ændringer implementeres i resten af hjemmeplejen.

Fremlæggelse af oversigt over visitation af borgere til plejehjem

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

SOSU

Sagens kerne

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger oversigt over visitation af borgere til plejehjem for 2021 og 2022 pr. september 2022 til orientering.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at oversigt over visitation af borgere til plejehjem for 2021 og 2022 pr. september 2022 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger en oversigt over visitation af borgere til plejehjem til orientering hver anden måned. I perioden 26. juli 2022 til 26. september 2022 har visitationsudvalget modtaget 19 ansøgninger om plejebolig. Ingen borgere har modtaget afslag på ansøgning om plejebolig.

I perioden 26. juli 2022 til 26. september 2022 er der sket følgende:

- 19 borgere er flyttet permanent i en plejebolig i Rødovre Kommune
- Ingen borgere fra anden kommune er flyttet i plejebolig i Rødovre Kommune
- En borger fra Rødovre Kommune er flyttet i plejebolig i anden kommune
- En borger har takket nej til plejebolig:
 - Borgeren ønskede ikke den anviste bolig, men ønskede efterfølgende specifikt at søge bolig i stueplan på det pågældende plejehjem

Ledige plejeboliger

Der er pr. 26. september 2022 ingen ledige plejeboliger.

Rødovreborgere på den generelle venteliste

På den generelle venteliste er opskrevet borgere, der lader sig skrive op til alle kommunens plejehjem, og som kommunen er forpligtet til at tilbyde en plejebolig inden for to måneder. To borgere er noteret på den generelle venteliste. For ingen af de to borgere er plejeboliggarantien overskredet.

Rødovreborgere på venteliste til et plejehjem efter eget ønske

På denne venteliste er opskrevet borgere, der ønsker at bo på et specifikt plejehjem. Det betyder, at kommunen tilbyder en bolig, når der er en bolig ledig på det pågældende plejehjem. 18 borgere er noteret på den specifikke venteliste. 12 borgere ønsker Plejehjemmet Engskrænten, heraf to ægtepar. Et ægtepar ønsker kun ægteparbolig. Det andet ægtepar ønsker ægteparbolig eller to selvstændige boliger på plejehjemmet. Derudover ønsker tre af de 18 borgere skærmet enhed. Fem borgere ønsker Plejehjemmet Ørbygård, en borger ønsker Ældrecentret Broparken og ingen borgere ønsker Dorthe Mariehjemmet.

Rødovreborgere på venteliste til anden kommune

En borger søger udelukkende plejehjem i anden kommune.

Udenbysborgere på venteliste i Rødovre Kommune

To borgere fra anden kommune er noteret på venteliste til plejebolig i Rødovre Kommune.

Begge borgere søger under plejeboliggarantien. For begge borgere er plejeboliggarantien overskredet. Den ene af de to borgere bor på plejehjem i anden kommune. Den anden borger takkede for mere end to måneder siden nej til anvist plejebolig.

Pr. 26. september 2022 har syv borgere sat deres ansøgning om plejebolig på pause.

Se oversigten "Borgere visiteret til plejehjem for 2021 og 2022, pr. september 2022" i bilaget.

Lov- og plangrundlag

Lov om almene boliger § 54.

Lov om social service § 192.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Tidsplan

Ingen.

Prognose for behov for plejepladser i Rødovre

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

SOSU

Sagens kerne

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger den seneste prognose for behovet for plejepladser til ældre borgere.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Rødovre Kommunes folketal stiger i disse år, og det gælder også antallet af ældre mennesker. Fra 2017 til 2022 er antallet af borgere over 80 år steget med ca. 1,5 procent, men ifølge Danmarks Statistik vil stigningen i den næste femårs periode være ca. 14 procent og 26 procent frem mod 2032. Social- og Sundhedsforvaltningen følger derfor løbende op på udviklingen i behovet for plejepladser for bedst muligt at kunne forudsige det fremtidige behov.

Prognosen bygger på tre grundpiller:

1. En vurdering af det aktuelle behov, sammensat af det nuværende antal rødovreborgere på egne eller udenbys plejehjem plus rødovreborgere på venteliste til plejehjem
2. Danmark Statistiks befolkningsprognose
3. Den forventede fremtidige andel af ældrebefolkningen, der vil have brug for plejeplads.

Den forventede stigning i antallet af ældre borgere hænger blandt andet sammen med den forbedrede sundhedstilstand i befolkningen og dermed en øget middellevetid. Derfor forventes det også, at behovet for plejeplads vil opstå i en stadig højere alder, og at andelen af ældre, der efterspørger plejeplads, vil falde. Konkret kalkuleres der med samme fald i behovsgraden, som gjorde sig gældende på landsplan fra 2013 til 2019.

Med disse forudsætninger får Rødovre Kommune en meget stabil udvikling i behovet frem til 2040 - på trods af den stigende ældrebefolkning. Behovet forventes at være 300-310 pladser, hvilket er en smule mindre end den aktuelle pladskapacitet, når vi regner budget til køb af udenbys pladser med.

I bilaget findes en grafisk fremstilling af prognosen, hvis forudsætninger tillige er uddybet.

Lov- og plangrundlag

Serviceoven § 192.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Tidsplan

Ingen.

Monitorering af det specialiserede socialområde, KKR Hovedstaden

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

SOSU

Sagens kerne

KKR Hovedstaden udarbejder hvert år en monitoreringsrapport, der ser på udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde. Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger rapporten til orientering.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at monitoreringsrapporten tages til efterretning.

Sagsfremstilling

KKR Hovedstaden har efter anbefaling fra Embedsmandsudvalget for det specialiserede socialområde besluttet, at der hvert år skal udarbejdes en monitoreringsrapport over udviklingen i udgifter og aktiviteter på det specialiserede socialområde.

Formålet med rapporten er at:

- give et overblik over udgiftsudviklingen på det specialiserede børne- og ungeområde og voksenområde
- udpege vigtige faktorer, der påvirker udviklingen
- pege på udviklingstendenser for området og
- komme med anbefalinger.

Fra 2018 til 2021 er udgifterne til det specialiserede socialområde steget med 3,6 procent i hovedstadsregionen, hvilket er en mindre udgiftsudvikling end på landsplan, hvor udgifterne i perioden er steget med 5,1 procent. Monitoreringsrapporten er vedlagt som bilag.

I Rødovre Kommune har ikke været en stigning i samme periode, trods stigende befolkningstal. I 2018 brugte Rødovre Kommune 379 mio. kr. på området og i 2021 376 mio. kr. – begge beløb er i 2022-prisniveau. Udgiften per indbygger på det specialiserede socialområde er derfor faldet med ca. 5 procent i Rødovre i perioden 2018-2021. Selvom udgiftsniveauet samlet set har været let faldende i Rødovre i denne periode, så oplevede vi en markant udgiftsstigning fra 2020 til 2021, hvilket gav budgetoverskridelser i 2021 og fortsatte udfordringer i 2022.

Rødovre Kommunes udvikling beskrives nærmere i det ene af de to vedlagte bilag.

På mødet præsenteres udvalgte rapporter vedrørende Rødovre Kommune. Disse omfatter nøgletal for perioden 2018-2021 samt sammenligninger med udviklingen i Region Hovedstaden generelt.

Lov- og plangrundlag

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Tidsplan

Ingen.

Tillægsbevilling til etablering af Ungehus på Elektravej

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

KB

Sagens kerne

Der søges om en tillægsbevilling på 5,9 mio. kr. til etablering af Ungehus på Elektravej i tilknytning til det eksisterende familiehus og de nuværende ungeboliger.

INDSTILLING

Social- og Sundhedforvaltningen indstiller, at der gives en tillægsbevilling på 5,9 mio. kr. til Social- og Sundhedsudvalget og afsættes rådighedsbeløb i 2022 til etablering af Ungehus, som finansieres af kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

I budgettet for 2023ff er det besluttet at opføre en bygning på ca. 400 kvm. i haven bag Familiehuset på Elektravej.

Udbygningen skal dels skabe rammer for aktiviteter med unge og med børnefamilier, dels give plads til etablering af flere ungeboliger. Udbygningen muliggør desuden hjemtagning af eksterne støttekontaktforløb, hjemtagning af eksterne familiebehandlingsforløb og færre køb af udenbys efterværn.

Lov- og plangrundlag

Rødovre Kommunes budget for 2023.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en tillægsbevilling og rådighedsbeløb på 5,9 mio. kr. i 2022, som finansieres af kassebeholdningen.

I den igangværende budgetlægningsproces er det fundet hensigtsmæssigt at fremrykke enkelte anlægsprojekter, uagtet at det er forventningen, at en stor del af bevillingen vil blive søgt overført i overførselssagen.

Udgiften på 5,9 mio. kr. vedrører hovedfunktion 5.28 "Tilbud til børn og unge med særlige behov".

Tidsplan

Projektering af den nye bygning går i gang i efteråret 2022, og den forventes færdiggjort i løbet af 2024.

Tillægsbevilling til Campus Espevang, energirenovering m.v.

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

KB

Sagens kerne

Der søges om en tillægsbevilling på 5,8 mio. kr. i 2022 til at udføre energirenovering samt forskellige funktionsændringer på bygningerne på Campus Espevang.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at der gives en tillægsbevilling på 5,8 mio. kr. til Social- og Sundhedsudvalget og afsættes rådighedsbeløb i 2022 til energirenovering af Campus Espevang, som finansieres af kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

Campus Espevang har med sine fysiske rammer og placering et stort potentiale for at tilbyde mange af kommunens borgere, som er diagnosticeret med autisme, en meningsfuld og aktiv hverdag.

Campus Espevang rummer et botilbud, Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) samt aktivitets- og samværstilbud; alle tilbud til borgere med autisme. Det er derfor både et sted, man kan bo samt lære at indgå i fællesskaber.

Der er en omfattende udvikling i gang på Campus Espevang, idet man ønsker at matche borgernes behov bedre samt at udvide sine aktiviteter, så endnu flere borgere, pårørende og lokale kommunale interessenter får et lokalt tilbud af høj kvalitet. En væsentlig forudsætning for dette er, at bygningerne renoveres og ombygges.

Lov- og plangrundlag

Rødovre Kommunes budget for 2022ff.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en tillægsbevilling og rådighedsbeløb på 5,8 mio. kr. i 2022, som finansieres af kassebeholdningen.

I den igangværende budgetlægningsproces er det fundet hensigtsmæssigt at fremrykke enkelte anlægsprojekter, uagtet at det er forventningen, at en stor del af bevillingen vil blive søgt overført i overførselssagen.

Udgiften på 5,8 mio. kr. vedrører hovedfunktion 5.38 "Tilbud til voksne med særlige behov".

Tidsplan

Forundersøgelse og projektering af renoveringen sættes i gang i 2022 og forventes færdiggjort i 2024.

Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

KB

Sagens kerne

Social- og Sundhedsforvaltningen fremlægger "Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021". Sundhedsprofilen vil derudover blive præsenteret på temamøde i Kommunalbestyrelsen den 25. oktober 2022, hvor Sundhedsprofilteamet fra Region Hovedstaden vil deltage.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,
at Sundhedsprofilen for Region Hovedstaden og kommuner tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen har modtaget "Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2021 - sundhedsadfærd og risikofaktorer". Det er femte Sundhedsprofil for kommunerne i Region Hovedstaden, som belyser trivsel, sundhed og sygdom blandt borgere fra 16 år og derover.

I 2023 udkommer anden del af Sundhedsprofilen 2021. Denne vil have fokus på kronisk sygdom.

Sundhedsprofilen er baseret på spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan har du det?" indsamlet og analyseret af Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse samt data fra centrale registre. I Rødovre Kommune har i alt 4900 tilfældigt udvalgte borgere fra 16 år og opefter modtaget et spørgeskema, og 52 % har besvaret spørgeskemaet.

Formålet med rapporten er at beskrive, hvordan det går med trivsel, sundhed og sygdom samt følge udviklingen over tid. Ud over data om sundhedsadfærd og risikofaktorer bidrager rapporten også med et fokus på forekomsten af social ulighed i sundhed. Social- og Sundhedsforvaltningen har på baggrund af den nye sundhedsprofil udarbejdet en pixiudgave "Rødovre Kommunes Sundhedsprofil 2021 - uddrag fra Region Hovedstadens Sundhedsprofil 2021", som vedlægges som bilag.

Social ulighed

Sundhed og sygdom er ikke ligeligt fordelt i samfundet, og der er systematisk forskel i forekomst og konsekvenser af sygdom afhængigt af uddannelse, erhverv og indkomst. Jo lavere socioøkonomisk position en borger har, jo højere er risikoen for sygdom og død. Data i Sundhedsprofilerne fra 2010-2017 viste, at uligheden var uændret. I den nye rapport er data

samlet ind i begyndelsen af 2021, hvor der stadig var COVID-19-pandemi. Der er derfor en øget opmærksomhed på, om uligheden kan være steget på grund af, at pandemien har ramt de udsatte borgere i samfundet hårdest.

I 2021 er der fortsat en social ulighed i forekomsten af flere risikofaktorer blandt både mænd og kvinder, hvilket vil sige, at forekomsten af risikofaktorer falder med stigende uddannelseslængde. Disse risikofaktorer inkluderer blandt andet forekomsten af dårlig livskvalitet, dårlig mental sundhed herunder stress, daglig rygning, begrænset fysisk aktivitet, søvnproblemer og svær overvægt.

I 2021 ses også en omvendt social ulighed. Det vil sige en højere forekomst af tegn på problematisk alkoholforbrug og stillesiddende tid ved stigende uddannelseslængde.

Borgernes sundhedsvaner ændrer sig over tid. Eksempel på opmærksomhedspunkter fra Sundhedsprofilen 2021 er:

- Stigning i dårlig mental sundhed og svær overvægt
- Fokus på unge, herunder den dårlige mentale sundhed, inklusiv ensomhed og stress
- Fald i daglig rygning og fald i storrygere
- Opmærksomhed på forbrug af røgfri tobak/nikotinposer blandt de unge og især de unge mænd i alderen 16-24 år, hvor 17 % har et forbrug. Blandt unge kvinder i aldersgruppen 16-24 år har 6 % et forbrug.
- Social ulighed
- Mange borgere er motiveret til at ændre sundhedsadfærd.

Eksempler på nøgletal fra Rødovre Kommune 2021:

- Ensomhed hos 12 %, sammenlignet med 7 % i 2017
- Højt stressniveau hos 32 %, sammenlignet med 24 % i 2017
 - 41 % af unge kvinder i alderen 16-34 år har højt stressniveau
- Svær overvægt steget til 19 % sammenlignet med 17 % i 2017 og 15 % i 2013
- Inaktiv transport til og fra arbejde er steget fra 22 % i 2017 til 29 % i 2021
- Lav fysisk aktivitet i fritiden er uændret på 21 %
- Alle data på alkoholforbrug er faldet sammenlignet med 2017 og 2013 og ligger fortsat under gennemsnittet i Region Hovedstaden
- Andelen af dagligrygere er faldet til 14 % sammenlignet med 17 % i 2017
- Rygning i hjem med børn under 16 år er faldet til 4 % sammenlignet med 6 % i 2017 og 10 % i 2013
- Dagligrygere, som ønsker rygestop, er stegt til 79 % sammenlignet med 74 % i 2017.

- Unge (16-34 årige) som har prøvet hash i det seneste år er faldet til 13 % sammenlignet med 18 % i 2017

Den anden del af Sundhedsprofilen 2021 er en rapport om kronisk sygdom, som udgives i 2023. Vi ved allerede nu, at der over tid er sket en stigning i forekomsten af de fleste kroniske sygdomme, for eksempel kræft, KOL, diabetes og allergi. Derimod er forekomsten af hjertesygdom og depression faldet. Dette er også gældende i Rødovre.

Sundhedsprofilen fungerer som et vigtigt planlægningsredskab på sundhedsområdet. Indsatserne i den nye sundhedspolitik fra 2021 afspejler de udfordringer sundhedsprofilen viser. Derudover indgår sundhedsprofilens data i planlægningen af sundhedsindsatserne i Rødovre.

Lov- og plangrundlag

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Tidsplan

Ingen.

Afsluttende notat om Vores Sunde Hverdag

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

SOSU

Sagens kerne

Projektet "Vores Sunde Hverdag" er nu afsluttet i Rødovre Kommune. Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger en beskrivelse af de væsentligste udfordringer og resultater.

Sagen behandles samtidig i Kultur- og Fritidsudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Teknik- og Miljøudvalget.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,
at det afsluttende notat om "Vores Sunde Hverdag" tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Forskningsprojektet "Vores Sunde Hverdag" (VSH) har været i gang i Rødovre Kommune siden efteråret 2018 og blev afsluttet i juni 2022.

Projektets formål var at udvikle en ny og bæredygtig model for sundhedsfremme og forebyggelse i kommunerne. Fokus i projektet var sundhedsfremme og forebyggelse gennem samskabelse med borgere og civilsamfund. Rødovre Kommune var med i projektet som udviklingskommune, hvilket har betydet, at den oprindelige plan har måtte tilpasses undervejs. Derudover mødte projektet flere udfordringer, hvor den største var COVID-19, som medførte, at såvel den kommunale organisation som civilsamfundet blev sat under pres. Dette betød store udfordringer og forsinkelser i projektets udvikling og afprøvning af tiltag.

Trods udfordringer og forsinkelser fik projektet sammen med forskellige aktører udviklet og faciliteret flere tiltag, som kort skitseres nedenfor. I bilaget samles mere fyldetsgørende op på projektet.

Samarbejde med Rødovre Gymnasium om social idræt

VSH initierede et samarbejde med fokus på at skabe aktive fællesskaber på Rødovre Gymnasium. Her blev DGIs partnerskabsprojekt med Rødovre Kommune budt ind i udviklingsprocessen. DGIs store erfaring med lignende indsatser på andre ungdomsuddannelser førte til, at DGI i regi af partnerskabsprojektet med Rødovre Kommune videreførte projektet, som kører på Rødovre Gymnasium.

Udvikling af værktøj til inddragelse af sårbare unge i byudvikling

I et samarbejde mellem flere afdelinger i Teknisk Forvaltning, jobcentrets ungeenhed og headspace blev der udviklet et værktøj til at involvere sårbare unge i byudvikling på en måde,

så de unge oplever, at deres stemme bliver hørt samtidig med, at der skabes input til Teknisk Forvaltning. Værktøjet er udviklet til at indgå i forskellige former for byudviklingsprojekter og kan bruges til mange forskellige grupper af borgere. Værktøjet er præsenteret for en bred gruppe af repræsentanter fra Teknisk Forvaltnings afdelinger, så værktøjet kan indgå i udviklingsprojekter fremadrettet.

Brobygning mellem SFOer, klubber og foreningslivet

En lang række aktører, herunder SFO'er, klubber og foreningslivet, udviklede i samarbejde et koncept til at rykke foreningslivet ind i SFO- og klublivets hverdag. Formålet var at sænke barriererne for at være en del af foreningslivet med fokus på de børn, der ikke deltager i foreningerne.

Der var positive tilbagemeldinger fra forældre og børn, og flere ønskede efter forløbene at fortsætte med at gå til den pågældende aktivitet. For foreningerne var oplevelsen med at samarbejde med SFO/klubberne blandet. Ligeledes viste erfaringerne en række andre udfordringer vedrørende eksempelvis tidspunkt, lokalitet og organisering. Erfaringerne er videregivet til Kultur- og Fritidsafdelingen, som bruger erfaringerne i samarbejdet med foreningslivet for at få flere børn med i foreningslivet.

Videreførelse

Udover de konkrete indsatser, der er udviklet i Rødovre, har projektperioden været med til at forme og udvikle den model, som VSH nu afprøver i Høje-Taastrup og Frederikshavn Kommuner. Modellen vil efter afprøvning i de to nye kommuner blive evalueret og udbredt, hvis den viser sig at være bæredygtig for arbejdet med sundhedsfremme og forebyggelse i kommuner.

Lov- og plangrundlag

Sundhedsloven §119 stk. 1 og 2.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Tidsplan

Ingen.

Indførelse af tobaks- og nikotinfrie idrætsanlæg i Rødovre Kommune

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

KB

Sagens kerne

Social- og Sundhedsforvaltningen og Børne- og Kulturforvaltningen fremlægger forslag om røg- og nikotinfri idrætsanlæg i Rødovre Kommune fra ultimo 2022. Sagen behandles samtidig i alle fagudvalg.

INDSTILLING

Social- og Sundhedsforvaltningen og Børne- og Kulturforvaltningen indstiller,

1. at alle idrætsanlæg bliver røg- og nikotinfrie gældende fra ultimo 2022 samt
2. at opsætning af permanent skiltning ved indgangene til anlæg, finansieres indenfor Social- og Sundhedsforvaltningens og Børne- og Kulturforvaltningens økonomiske rammer.

Sagsfremstilling

Indførelse af røg- og nikotinfrie idrætsanlæg er en opfølgning på indsatser beskrevet i Rødovre Kommunes "Handleplan for implementering af Røgfri Fremtid 2020-2023", som blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 26. maj 2020 (sag nr. 113). Handleplanen sætter fokus på at beskytte børn og unge mod alle røg- og nikotinprodukter med udgangspunkt i følgende hovedindsatser:

- Forebygge rygestart
- Fremme røgfrie miljøer
- Fremme rygestop

Med indførelse af røg- og nikotinfrie idrætsanlæg vil Rødovre Kommune sikre, at børn og unge fremover altid møder røg- og nikotinfrie fællesskaber på alle kommunens anlæg. Tidligere er der indført røgfrie miljøer i dagtilbud og skoler, og nu er det i idrætslivet, at der foreslås et røg- og nikotinfrit miljø. Det er en indsats, der anses som et vigtigt bidrag til at understøtte det nationale mål om en røgfri generation 2030.

Baggrund

Rødovre Kommune fik i efteråret 2021 en henvendelse fra DGI Storkøbenhavn om at indgå en partnerskabsaftale med henblik på at mindske forbruget af tobak og snus på idrætsanlæggene, så børn og unge kan undgå at blive påvirket af røg- og andre nikotinprodukter, når de skal til sport. Brugen af nikotinprodukter, som populært kaldes "snus", er steget blandt de unge, og de synlige brugte poser ligger ved anlæggene, hvor børn og unge færdes.

Som en del af aftalen har DGI Storkøbenhavn og Rødovre Kommune arbejdet på at få gjort kommunens idrætsanlæg røg- og nikotinfrie. En indsats, som DGI Storkøbenhavn har haft stor held med i andre kommuner i Storkøbenhavn.

Aftalen har også medført, at der igennem de seneste syv måneder har været afholdt møder med brugerstyrelserne i idrætsanlæggene samt med interesserede idrætsforeninger. På disse møder er det blevet drøftet, hvilke muligheder og udfordringer brugerstyrelserne og foreningerne ser i forbindelse med indførelse af røg- og nikotinfrie idrætsanlæg.

Brugerbestyrelsernes engagement

I møderne med brugerbestyrelserne har der været et stort engagement og opbakning til, at der indføres røg- og nikotinfrie idrætsanlæg. Dette inkluderer Rødovrehallen, Skøjtehallen, Stadionhallen, Espelunden, Rødovre Tennisanlæg og Islevbadet, som alle har anbefalet, at anlæggene bliver frie for både rygning og brugen af andre tobaksprodukter inklusiv de røgfrie nikotinprodukter.

Brugerstyrelserne er positive og samtidig realistiske omkring udfordringer, som skal imødekommes, hvis der indføres røg- og nikotinfrie anlæg. Herunder er skiltning og information essentiel, så alle har viden om de nye regler.

Idrætsforeningernes engagement

I december 2021 blev der sendt en invitation til alle idrætsforeninger med tilbud om at indgå i arbejdet med indførelse af røg- og nikotinfrie anlæg samt mulighed for at få hjælp til at få udarbejdet en politik for foreningens medlemmer med henblik på at beskytte børn og unge mod rygning og andre tobaks- og nikotinholdige produkter.

På baggrund af denne invitation meldte følgende foreninger sig:

- Rødovre Floorball Club
- Boldklubben Averta
- Rødovre Skøjte- og Ishockey Klub
- Gymnastik- og Idrætsforeningen Orient
- Rødovre Tennisklub
- Rødovre Håndboldklub

På de afholdte møder har DGI Storkøbenhavn og Rødovre Kommune haft en inspirerende dialog med idrætsforeningerne om muligheder og udfordringer i forbindelse med indførelse af røg- og nikotinfrie idrætsanlæg og idrætsforeningernes rolle. Alle idrætsforeningerne ønsker at bidrage til at sikre, at børn og unge ikke lærer at bruge tobaks- og nikotinprodukter i den tid, de bruger i idrætten, samt at de voksne inklusiv trænerne er vigtige rollemodeller.

DGI Storkøbenhavn og Rødovre Kommune bidrager fremadrettet med rådgivning til idrætsforeningerne i deres proces med udarbejdelse af politikker til et røg- og nikotinfrit idrætsliv.

Alle de deltagende foreninger medvirker også i en kampagnofilm, som DGI Storkøbenhavn har stået for. Kampagnefilmen viser engagementet for en røg- og snusfri idrætstid med tak til alle dem, der ikke benytter produkterne, når de er til idræt.

Kommunikation og formidling

Hvis Kommunalbestyrelsen beslutter at indføre røg- og nikotinfrie idrætsanlæg, vil der blive igangsat en informationskampagne med positiv information om beslutningen, og hvad den

betyder for borgerne.

Kampagnen vil benytte SoMe som for eksempel Rødovre Kommunes facebookside, hvor kampagnefilmen vil blive delt.

Derudover vil der komme annoncer og artikler i Sammen om Rødovre, Rødovre Lokal Nyt og på rk.dk. samt information til medlemmerne i idrætsforeningerne via mails og opslag på foreningernes hjemmeside og facebookgrupper.

Kampagnen planlægges i et samarbejde mellem Kultur- og Fritidsafdelingen i Børne- og Kulturforvaltningen, Ledelsessekretariatet i Social- og Sundhedsforvaltningen og brugerstyrelserne. Alle anlæg får relevante plakater og skilte op, der anviser, at dette er et røg- og nikotinfrit område for alle, inklusiv publikum. Opsætningen af plakater og anvisninger sker i et samarbejde med brugerstyrelserne og idrætsinspektøren. Derudover ønskes der opsat en permanent skiltning ved hvert anlæg. Et arbejde, som skal planlægges i samarbejde med Teknisk Forvaltning. Den konkrete implementering og opfølgning på overholdelse af de nye regler skal aftales med brugerstyrelserne og idrætsinspektøren.

Lov- og plangrundlag

- Sundhedslovens § 119 stk. 1 og 2. Her står, at Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne, at skabe rammer for sund levevis, og Kommunalbestyrelsen skal etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.
- Folkeoplysningsloven

Økonomiske konsekvenser

I alt planlægges at sætte seks skilte og fire plader op til et estimeret beløb på 80.500 kr. Igennem partnerskabet med DGI er der afsat 10.500 kr., som tilskud til skiltning. Det resterende beløb på 70.000 kr. deles mellem Børne- og Kulturforvaltningen og Social- og Sundhedsforvaltningen og skal afholdes inden for forvaltningernes egne økonomiske rammer.

Tidsplan

- Ultimo 2022 og primo 2023 sættes skilte op, og informationskampagnen starter.
- Medio 2024: Afsluttende status på Handleplan for Røgfri Fremtid 2020-2023.

Diverse

Social- og Sundhedsudvalget

Social- og Sundhedsudvalget

Beslutningskompetence

SOSU